

GENABETH, Petrus van, leraar (Amsterdam 10 februari 1793 - Amsterdam 19 september 1852). Geboren in een katholiek gezin. Aanvankelijk onderwijzer in zijn geboortestad. Werd in 1817 leraar Nederlands aan het atheneum te Doornik en twee jaar later aan het atheneum te Brugge. In 1830, bij de omwenteling, vluchtte hij naar Nederland, waar hij zich na enige tijd definitief te Amsterdam vestigde. Hij behoorde tot die Noordnederlanders, die, veelal als leraar, tijdens het Verenigd Koninkrijk ijverden voor de verspreiding van de Nederlandse taal en letterkunde in het Zuiden en aldus een bijdrage leverden tot de latere wederopleving van het Nederlands in België. Van Genabeths aandeel dient evenwel niet te worden overschat, temeer daar hij weinig begrip toonde voor het Zuidnederlandse taaleigen en ten onrechte meende iets te kunnen bereiken via de afdelingen van de Noordnederlandse Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, die echter in het klerikale Zuiden geen vruchten droegen. Te Brugge was hij medeoprichter van de Koninklijke Maatschappij van Vaderlandsche Taal- en Letterkunde, een vereniging die o.m. door publikaties en het uitschrijven van prijskampen de beoefening en verspreiding van de Nederlandse taal nastreefde.

WERKEN: o.a. *Over het noodzakelijke van de aankweeking der volkstaal, en de genoegens daarmede verbonden* (1820); - *Over het ongegronde der vooroordelen tegen de Nederlandsche taal* (1821); - de herinneringen aan zijn verblijf in Zuid-Nederland publiceerde hij onder de titel *Veertien jaren in België en Vlucht uit Brugge* (1831).

LITERATUUR: M. Sabbe, *Uit den taalstrijd in Zuid-Nederland tusschen 1815-1830* (1939, p. 49-68); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, I (1963).
JAN HARDY